

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 21Csp/83/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122342231
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Sivák
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2024:6122342231.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom Mgr. Petrom Sivákom v spore žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpený: Advokátska kancelária GOLIÁŠOVÁ GABRIELA s.r.o., 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX C., právne zastúpená JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom, Janka Kráľa 5/A, 984 01 Lučenec, o zaplatenie 3.110,02 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd z a s t a v u j e konanie o zaplatenie sumy 750 eur.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a .

III. Žalovanej súd p r i z n á v a voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pričom o výške bude rozhodnuté samostatným uznesením vyššieho súdneho úradníka po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca podal na Okresný súd Banská Bystrica návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorým sa vo vzťahu k žalovanej domáhal zaplatenia istiny 3110,02 eur s príslušenstvom a náhrady trov konania. Návrh odôvodnil tým, že uzavrel so žalovanou dňa XX.XX.XXXX úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie revolvingového úveru s výškou úverového rámca 3300 eur, žalovaná úver čerpala prostredníctvom úverovej karty. Napriek opakovaným upozoreniam dlžné splátky nedoplatila, a teda nedošlo k riadnemu a včasnému splácaniu úveru. Na základe toho žalobca dňa 11.04.2022 pristúpil k zosplateniu budúcich splátok úveru a vyzval žalovanú k splateniu celého zostatku úveru a dlžných splátok. Keďže žalovaná v lehote na plnenie dlžnú sumu neuhradila, žalobca si okrem dlžnej sumy uplatňoval v žalobe aj zákonné úroky z omeškania vo výške 5 % ročne odo dňa omeškania s plnením peňažného dlhu, t.j. od 27.04.2022. Pred podaním žaloby vyzval žalobca listom zo dňa 27.04.2022 žalovanú k zaplateniu aktuálne dlžnej sumy s upozorením, že ak v stanovenej lehote dlžnú sumu neuhradí, bude vo veci podaná žaloba. Prostredníctvom úverovej karty čerpala žalovaná poskytnutý revolvingový úver spolu vo výške 3625,65 eur a žalobcovi uhradila čiastku 904,56 eur. Žalovaná suma 3470,92 eur pozostáva z: istiny vo výške 3110,02 eur, úroku vo výške 330,89 eur, úroku za hotovostné transakcie vo výške 30,01 eur.

2. K žalobe boli pripojené prílohy: dohoda o plnej moci zo dňa 22.12.2022 s osvedčovacou doložkou, Úverová zmluva, Úverové zmluvné podmienky a Sadzobník poplatkov, Výpis z účtu Clubcard kreditnej karty (náhodne zvolený), Výzva k splateniu zostatku úveru a poštový podací hárok, Predžalobná výzva na zaplatenie dlhu a oznámenie o prevzatí právneho zastúpenia a poštový podací hárok, Špecifikácia žalovanej sumy a Prehľad splátok a úhrad, Dohoda o plnomocenstve, Poverenie na úkon pre advokátskeho koncipienta, Osvedčenie o registrácii pre daň z pridanej hodnoty.

3. Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní vydal platobný rozkaz sp. zn. 27Up/884/2022 dňa 16.06.2022, ktorým žalobe v celom rozsahu vyhovel.

4. Proti predmetnému platobnému rozkazu podala odpor žalovaná, kde okrem iného namietala, že zo strany žalobcu došlo pri uzatváraní zmluvy k zanedbaniu odbornej starostlivosti pri posudzovaní bonity žalovanej. Poukázala na to, že žije v spoločnej domácnosti s manželom a ich spoločné príjmy v mesiacoch 01/2021 - 03/2021 boli v priemere vo výške cca 2.667,08 Eur (A. B. 1.893 Eur mesačne + A. B. 774,08 Eur mesačne). Disponibilné príjmy žalovanej a jej manžela boli znižované pravidelnými mesačnými výdavkami na splácanie ďalších spotrebiteľských úverov: Prvá stavebná sporiteľňa - splátka 105 eur, Prvá stavebná sporiteľňa - splátka 69,07 eur, Prvá stavebná sporiteľňa - splátka 135 eur, OTP banka - splátka 200,46 eur, Home Credit Slovakia - splátka 304,21 eur, Poštová banka - splátka 447,75 eur, Poštová banka - splátka 403,53 eur, Prima banka - splátka 95,20 eur, ČSOB leasing - splátka 378,85 eur, Zinc euro - splátka 113,34 eur, Home credit - splátka 99,72 eur, Slovenská sporiteľňa hypotéka - splátka 129,72 eur, Zinc euro - splátka 154,04 eur, celkový súčet ďalších úverov ku dňu uzatvorenia Zmluvy o úvere predstavoval sumu 2.635,89 eur mesačne. Mesačná splátka spotrebiteľského úveru zo „Zmluvy o spotrebiteľskom úvere“ bola 135 eur. Žalovaná zjavne nemohla mať k dispozícii dostatočné množstvo finančných prostriedkov na splácanie úveru zo „Zmluvy o úvere“, čo by žalobca pri dodržaní elementárnej odbornej starostlivosti musel zistiť.

5. Žalobca k odporu žalovanej predložil listiny, z ktorých vychádzal pri skúmaní bonity žalovanej, a to: interný dokument o posúdení bonity, úverovú správu z registrov dlžníkov, výpis z bankového účtu a výplatné pásky. Žalobca zobral do úvahy, že uvedený revolvingový úver je dlhodobý, opakovateľný a obnoviteľný úver, ktorý je dlžníkovi (žalovanej) poskytovaný k uspokojovaniu jeho priebežných finančných potrieb a umožňuje mu čerpať po odsúhlasení zo strany veriteľa peňažné prostriedky prostredníctvom úverovej karty do výšky nevyčerpaného zostatku úverového rámca a následne uhrádzať splátky v minimálne dohodnutej výške, pričom môže uhradiť aj celý čerpaný úver jedinou splátkou. Tvrdenie žalovanej, že spolu s manželom mala 13 úverových vzťahov, žalobca považuje za nepravdivé, keďže žalovaná uzatvorila so žalobcom aj zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo refinancovanie úverov, na ktoré poukazuje vo svojom vyjadrení a aj žalovanej manžel uzatvoril so žalobcom úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo taktiež refinancovanie iných úverových vzťahov.

6. Následne vec bola postúpená Okresnému súdu Humenné ako súdu príslušnému na jej prejednanie.

7. Žalovaná v podaní zo dňa 23.09.2022 zotrvala na svojich tvrdeniach, teda že žalobca nezistoval výšku disponibilných príjmov žalovanej a jej manžela ani výšku skutočných výdavkov, inak by musel zistiť, že žalovaná v čase žiadosti o predmetný úver nebola vo finančnej situácii, ktorá by jej umožňovala predmetný úver splácať.

8. Dňa 24.01.2023 žalobca svoj návrh čiastočne späť vzal, pretože žalovaná po podaní žaloby uhradila žalobcovi sumu 110,40 eur, a preto v tejto časti žalobca svoj návrh čiastočne vzal späť.

9. Po vykonanom dokazovaní Okresný súd Humenné rozsudkom zo dňa 25.01.2023 sp.zn. 21Csp/83/2022 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2 999,62 eur spolu s úrokom vo výške 360,90 eur a úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3 110,02 eur od 27.04.2022 do 16.01.2023 a zo sumy 2 999,62 eur od 17.01.2023 až do zaplatenia a to všetko v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. V časti o zaplatenie istiny 110,40 eur konanie zastavil a žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu s tým, že o výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

10. V dôsledku odvolania podaného žalovanou vec bol predložený odvolaciemu súdu na rozhodnutie. Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 21.03.2024 sp.zn. 9CoCsp/16/2023 zrušil rozsudok s výnimkou výroku II., ktorým súd zastavil konanie v časti zaplatenia sumy 110,40 eur a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s odôvodnením, že úlohou súdu prvej inštancie je po vrátení veci túto opätovne prejednať, posúdiť či z dôkazov predložených v spise a tvrdení sporových strán je alebo nie je relevantný záver o tom, že veriteľ postupoval s odbornou starostlivosťou a či je teda správny záver o dôvodnosti žaloby. Je potrebné vyhodnotiť všetky listiny preukazujúce skúmanie bonity žalobcom a rovnako aj vyjadrenie žalovanej zo dňa 23.09.2022, všetko s

poukazom na § 7 zákona a § 11 ods. 2 s tým že nepostačuje prihladenie na údaje úverového registra, ale aj zisťovanie a preverovanie príjmov, výdavkov a rodinného stavu žiadateľa o úver.

11. Súd vo veci vykonal dokazovanie a zistil nasledovný skutkový stav:

12. Žalobca so žalovanou dňa XX.XX.XXXX uzatvoril úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie revolvingového úveru žalovanej s výškou úverového rámca 3300 eur, ktorá úver čerpala prostredníctvom úverovej karty. Prostredníctvom úverovej karty čerpala žalovaná poskytnutý revolvingový úver spolu vo výške 3625,65 eur a žalobcovi uhradila čiastku 904,56 eur. Žalovaná suma 3470,92 eur pozostáva z: istiny vo výške 3110,02 eur (táto suma predstavuje istinu 6.-10. splátky), úroku vo výške 330,89 eur (táto suma predstavuje úrok 6.-10. splátky), úroku za hotovostné transakcie vo výške 30,01 eur. V zmluve je uvedený úverový rámec 3300 eur, výška mesačnej splátky 4% z dlžnej sumy (min. 12 eur), ročná úroková sadzba vo výške 26,28 %, mesačná úroková sadzba 2,19 %, RPMN 31,50 %.

13. Podľa výpisu čerpania splátok a úhrad je zrejmé, že za zúčtovacie obdobie od 01.06.2021 do 01.06.2022 z kartového účtu žalovaná vyčerpala sumu 3625,65 eur a na istinu poskytla úhrady vo výške 904,56 eur. Posledné čerpanie bolo žalovanou realizované dňa 23.09.2021. Posledná úhrada bola žalovanou realizovaná dňa 16.05.2022 v sume 13,80 eur.

14. Z predžalobnej výzvy zo dňa 27.04.2022 súd zistil, že žalobca žiadal žalovanú bezodkladne uhradiť nedoplatok na splátkach v celkovej výške 3521,68 eur a zároveň ju upozornil, že ak do 7 dní od odoslania výzvy nedôjde k úhrade, bude podaná v predmetnej veci žaloba bez ďalšej výzvy. Podľa doloženej doručky bola zásielka odoslaná žalovanej dňa 28.04.2022.

15. Žalovaná v odpore zo dňa 01.07.2022 poukázala na spoločné príjmy jej a manžela v mesiacoch 01/2021 až 03/2021, ktoré boli v priemere vo výške cca 2.667,08 Eur (A. B. 1.893 Eur mesačne + A. B. 774,08 Eur mesačne). Na preukázanie týchto skutočností žalovaná doručila súdu výplatné pásky za mesiace 01 – 03/2021 A. B., výpisy z účtu obsahujúce úhradu mzdy za mesiace 01 – 03/2021.

V podaní zo dňa 18.04.2023 žalovaná uviedla, že výdavky žalovanej na ďalšie úvery a na predmetný úver predstavovali spolu 2.770,89 eur (2.635,89 eur + 135 eur). Životné minimum žalobkyne a osoby žijúcej s ňou v spoločnej domácnosti bolo v čase uzatvárania zmluvy o úvere 364,70 eur mesačne. Celková výška nákladov žalovanej na zabezpečenie základných životných potrieb na účely uzatvorenia predmetnej zmluvy o úvere predstavovala sumu 1.285,70 eur (364,70 eur životné minimum + 921 eur t.j. 20 % rozdielu medzi celkovou výškou čistého príjmu spotrebiteľa a životným minimom). Taktiež poukázala na hrubé porušenie odbornej starostlivosti zo strany žalobcu pri posudzovaní bonity žalovanej pred uzatvorením predmetnej zmluvy o úvere.

16. Disponibilné príjmy žalovanej a jej manžela boli znižované nasledovnými pravidelnými mesačnými výdavkami na splácanie ďalších spotrebiteľských úverov:

Prvá stavebná sporiteľňa - splátka 105 eur
Prvá stavebná sporiteľňa - splátka 69,07 eur
Prvá stavebná sporiteľňa - splátka 135 eur
OTP banka - splátka 200,46 eur
Home Credit Slovakia - splátka 304,21 eur
Poštová banka - splátka 447,75 eur
Poštová banka - splátka 403,53 eur
Prima banka - splátka 95,20 eur
ČSOB leasing - splátka 378,85 eur
Zinc euro - splátka 113,34 eur
Home credit - splátka 99,72 eur
Slovenská sporiteľňa hypotéka - splátka 129,72 eur
Zinc euro - splátka 154,04 eur

Súčet splátok ďalších úverov ku dňu uzatvorenia Zmluvy o úvere predstavoval sumu 2.635,89 eur mesačne.

Spolu s odporom žalovaná predložila zoznam úverových zmlúv uzatvorených aj žalovanou v čase poskytnutia žalovaného úveru zo strany žalobcu :

1. Prvá stavebná sporiteľňa č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX výška úveru 15.000 eur
2. Prvá stavebná sporiteľňa č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX výška úveru 11.300 eur

4. Prvá stavebná sporiteľňa č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX výška úveru 19 300 eur
5. OTP banka č. XX/XXXX/XXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX výška úveru 14 900 eur
6. Home Credit Slovakia č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX výška úveru 18 160 eur
7. Poštová banka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX výška úveru 29 600 eur
8. Poštová banka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX výška úveru 26 900 eur
9. Prima banka č. XXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX výška úveru 5 500 eur
10. ČSOB Leasing č. D. XX/XXXXX zo dňa XX.XX.XXXX- spotrebiteľský úver , celková výška záväzku 30 721,30 eur
11. Zinc euro č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX výška úveru 3000 eur
12. Home Credit č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX výška úveru 5640 eur
13. Slovenská sporiteľňa zmluva o splátkovom úvere (úver na bývanie) zo dňa XX.XX.XXXX, výška úveru 24000 eur
14. Zinc euro č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX výška úveru 4500 eur.

17. Žalobca k vyššie uvedenému namietal, že tvrdenia žalovanej k tomu, že v čase poskytnutie predmetného úveru mala s manželom mala 13 úverových vzťahov, sú nepravdivé, keďže žalovaná uzatvorila so žalobcom aj zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo refinancovanie úverov, na ktoré poukazuje žalovaná a aj žalovanej manžel uzatvoril so žalobcom úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo taktiež refinancovanie iných úverových vzťahov.

K skúmaniu bonity dlžníka žalobca uviedol, že vychádzal z nasledovných listín: interný dokument o posúdení bonity, úverová správa z registrov dlžníkov, výpis z bankového účtu a výplatné pásky. Finančné údaje: - zdroj príjmu klienta – zamestnanec, - výška príjmu – 730 eur, - príjem partnera – 2000 eur, - splátky iným spoločnostiam uvedené v žiadosti – 0 eur.

18. Žalobca podaním zo dňa 07.05.2024 zobral žalobný návrh v časti o zaplatenie 750 eur späť a žiadal konanie v tejto časti zastaviť, pretože žalovaná v čase od 25. 01 2023 do 7.05.2024 vykonalala ďalšie úhrady v sume 750 eur (15 x 50 eur).

19. Právny zástupca žalovanej na pojednávaní žiadal žalobu zamietnuť. Poukazoval na doterajšie písomné vyjadrenia vo veci. Žalobca nedoložil žiadne dôkazy, aby s odbornou starostlivosťou skúmal pri uzatváraní zmluvy a poskytnutí úveru bonitu u žalovanej. Poukázal na § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, že v takomto prípade veriteľ stráca možnosť platne zosplatiť úver a keďže v danom prípade sa jedná o hrubé zanedbanie odbornej starostlivosti pri skúmaní bonity, stráca veriteľ nárok aj na zaplatenie poplatkov a úrokov. Úverová zmluva bola uzavretá z iniciatívy žalobcu a mala slúžiť na úhradu starej úverovej zmluvy. Na strane 2 v bode 30 je uvedená výška úverového rámca 3 300 eur na istine, čo je potrebné v tomto spore považovať za istinu samotného úveru, pretože iná suma preukázaná nebola. Výška mesačnej splátky v bode 33 je definovaná minimálne 12 eur, pričom žalobca ako veriteľ nepreukázal inú výšku mesačnej splátky, preto je potrebné vychádzať z tejto minimálnej 12 eurovej mesačnej splátky. Z vyššie uvedeného vyplýva, že celkový počet splátok tohto úveru na istine 3 300 eur je 275 splátok mesačných v sume 12 eur a keďže zmluva o úvere bola uzavretá dňa XX.XX.XXXX, ku dňu pojednávania môže byť splatných maximálne 36 splátok po 12 eur, čo predstavuje splatnú sumu, na ktorú má žalobca ako veriteľ nárok vo výške 432 eur. Z doložených listinných dôkazov vyplýva, že žalovaná uhradila do väčšiu sumu ako sumu 432 eur.

20. Žalovaná na pojednávaní uviedla, že ju oslovil žalobca ohľadom tejto úverovej karty, písomne v obálke jej prišlo, že stará karta Home Credit sa bude rušiť. Na starej karte bola vyčerpaná suma 3 300 eur. V liste od žalobcu bolo uvedené, že buď tieto peniaze vráti zo starej karty a kartu ukončí alebo prejde na novú tzv. šikovnú kartu. Keďže vtedy nemala peniaze, tak pristúpila k tomu, že si zoberie novú kartu a nový úver od žalobcu. Tou novou kartou tak bola refinancovaná a vyplatená tá stará karta. Celá komunikácia prebiehala len telefonicky a poštou. Výška splátok jej nebola oznámená. Povedali jej, že každý mesiac príde výpis z účtu, kde bude uvedené, koľko má dať k úhrade.

21. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase uzatvárania zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) účinným od 1.1.2017, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom

úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa

Podľa § 2 písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného od 1.12.2011, na účely tohto zákona sa spotrebiteľom rozumie fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného od 11.6.2010, sa na účely tohto zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného od 10.6.2013, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 7 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného od 25.5.2018, veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní s vynaložením odbornej starostlivosti na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver získavať a účelne využívať údaje o spotrebiteľských úveroch a úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu tak, aby boli splnené podmienky podľa odsekov 16 a 17.

Podľa § 7 ods. 16 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného od 25.5.2018, veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretné a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

Podľa § 7 ods. 17 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného od 25.5.2018, vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5, b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi;

ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

Podľa § 7 ods. 27 posledná veta zákona o spotrebiteľských úveroch účinného od 25.5.2018, náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom a na príjem spotrebiteľa.

Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného od 25.5.2018, k veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na

účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

22. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) účinného od 1.1.2008, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného od 1.4.2015, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného od 1.3.2010, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 a ods. 5 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.2008 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka účinného od 1.7.2011 ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného od 13.6.2014 zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného od 1.4.2004 v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 559 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.1992, splnením dlh zanikne. Dlh musí byť splnený riadne a včas.

23. Podľa § 144 Civilného sporového poriadku (zák. č. 160/2015 Z.z. ďalej len CSP), žalobca môže vziať žalobu späť.

24. Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníčkou bola uzavretá dňa XX.XX.XXXX úverová zmluva č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie revolvingového úveru žalovanej s výškou úverového rámca 3300 eur, ktorá úver čerpala prostredníctvom úverovej karty. Prostredníctvom úverovej karty čerpala žalovaná poskytnutý revolvingový úver spolu vo výške 3625,65 eur a žalobcovi uhradila čiastku 904,56 eur. Žalovaná suma 3470,92 eur pozostáva z: istiny vo výške 3110,02 eur (táto suma predstavuje istinu 6.-10. splátky), úroku vo výške 330,89 eur (táto suma predstavuje úrok 6.-10. splátky), úroku za hotovostné transakcie vo výške 30,01 eur. V zmluve je uvedený úverový rámec 3300 eur, výška mesačnej splátky 4% z dlžnej sumy (min. 12 eur), ročná úroková sadzba vo výške 26,28 % ročne, mesačná úroková sadzba 2,19 %, RPMN 31,50 %.

25. Vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby súd zastavil konanie v časti o zaplatenie 750 eur, pretože žalovaná v čase od 25. 01 2023 do 7.05.2024 vykonala ďalšie úhrady v sume 750 eur (15 x 50 eur).

26. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

27. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Európskej únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

28. Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie je ochrana zavedená smernicou založená na myšlienke, že spotrebiteľ je v slabšej pozícii, a to vedie k tomu, že súhlasí s podmienkami pripravenými vopred druhou zmluvnou stranou bez toho, aby mohol ovplyvniť obsah týchto podmienok. Čl. 6 ods. 1 Smernice 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu, ktorý zistí nekalú povahu zmluvnej podmienky, prináleží jednak bez toho, aby počkal, či spotrebiteľ predložil v tejto súvislosti návrh, vyvodiť všetky dôsledky, ktoré podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú z takého zistenia, s cieľom zabezpečiť, aby touto podmienkou nebol tento spotrebiteľ viazaný, a jednak v zásade na základe objektívnych kritérií posúdiť, či dotknutá zmluva môže bez uvedenej podmienky naďalej existovať. Vnútroštátny súd je povinný preskúmať ex offo nekalý charakter zmluvnej podmienky, len čo má k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné na tento účel.

29. Súdny dvor (druhá komora) EÚ v rozsudku vo veci C-679/18, OPR-Finance s. r. o. proti GK rozhodol, že články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8 a 23 smernice 2008/48 sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinnosti veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam, uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne, a to v trojročnej premlčacej dobe.

30. Po preštudovaní predložených listín súd usúdil, že tento spotrebiteľský úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko v danom prípade došlo k hrubému porušeniu povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch pri posudzovaní schopnosti žalovanej splácať úver veriteľom. Povinnosť skúmať bonitu spotrebiteľa chráni nielen samotného spotrebiteľa pred negatívnymi dôsledkami neschopnosti splácať úver, ale sprostredkovane aj spoločnosť ako celok, nakoľko predchádza negatívnym sociálnym dôsledkom platobnej neschopnosti v podobe pádu spotrebiteľa a osôb na ňom závislých do verejnej sociálnej siete, narušených rodinných a sociálnych vzťahov a pod. V neposlednom rade chráni aj veriteľov, lebo odborné posúdenie bonity spotrebiteľa pri žiadosti o ďalší úver znižuje riziko veriteľov, ktorí rovnakému spotrebiteľovi poskytli úvery alebo iné služby už skôr. Veriteľ má teda zákonnú povinnosť skúmať bonitu spotrebiteľa, pričom vzhľadom na požiadavku odbornej starostlivosti je povinný subjektívne údaje poskytnuté spotrebiteľom overiť minimálne u zamestnávateľa, v zozname dlžníkov a zistené údaje konfrontovať s údajmi z verejne dostupných databáz.

31. Súd poukazuje, že zmluva o spotrebiteľskom úvere bola uzatvorená dňa XX.XX.XXXX, išlo o refinancovanie úveru, kedy preukázateľne žalovaná bola vedená v registri ako dlžníčka pri ďalších cca 13 splátkových úverov, pričom žalobca akceptoval príjem žalovanej a jej manžela a disponibilný zostatok žalobca považoval za dostačujúci pre uzavretie ďalšej zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

32. Podľa názoru súdu nepostačuje, aby si veriteľ údaje o potenciálnom dlžníkovi len zabezpečil, ale musí ich aj racionálne a ekonomicky vyhodnotiť tak, že schopnosť dlžníka úver splácať je splnená v rozsahu ako predpokladá § 7. V prípade ako je tento, ak veriteľ údaje o bonite dlžníka, ktorými disponuje, vyhodnotí v hrubom rozpore s § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, je potrebné mať za to, že hrubo porušil povinnosť konať s odbornou starostlivosťou vyplývajúcou z tohto ustanovenia, pričom za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 29.

Obrana žalobcu, že pri tzv. refinanc úvere banka nemusí pred uzavretím zmluvy o úvere skúmať bonitu dlžníkov tak, ako pri riadnych úveroch, lebo poskytnutím refinancu zníži dlhové zaťaženie dlžníkov z iných úverov je právne irelevantné. A to z dôvodu, že vlastné starý úver sa nahradí novým úverom, ktorý musia tí istí dlžníci taktiež splatiť. Okrem toho zákon o spotrebiteľských úveroch nikde neposkytuje veriteľovi - banke pri tzv. refinanc úveroch oslobodenie od povinnosti skúmať bonitu dlžníka - spotrebiteľa.

33. Súd dospel k názoru, že žalovaná preukázala svoju procesnú obranu na rozdiel od žalobcu, ktorý nepreukázal svoje tvrdenia, predovšetkým ohľadom výšky sumy, ktorá bola predmetom sporu. Podľa zmluvy o úvere bol dohodnutý úverový rámec vo výške 3 300 eur, zmluva bola uzavretá XX.XX.XXXX. Žalobca nedostatočne skúmal bonitu u žalovanej pred, respektíve pri uzatváraní tejto úverovej zmluvy, čo má za následok uplatnenie § 11 ods. 2 Zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch, že takýto úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov a že takýto úver nie je možné relevantne právne zosplatiť. Odo dňa XX.XX.XXXX, kedy bola zmluva uzavretá, ku dňu pojednávania je splatných 36 mesačných splátok, na ktoré má žalobca nárok, pretože nedošlo k účinnému zosplateniu tohto dlhu. Keďže samotná úverová zmluva obsahuje ustanovenia o výške mesačnej splátky v percentách z dlžnej sumy, minimálne však 12 eur a z doložených listinných dôkazov sa súdu nepodarilo zistiť, aká by mala byť konkrétna mesačná splátka pri týchto splatných mesiacoch, preto súd vychádzal zo sumy 12 eur, ktorá bola dohodnutá v zmluve ako minimálna splátka. Pri mesačnej splátke 12 eur a úverovom rámci 3300 eur predstavuje celkový počet splátok úveru 275, ku dňu pojednávania je teda splatných 36 mesačných splátok po 12 eur, čo predstavuje sumu 432 eur, na ktorú by mal žalobca nárok. V konaní však bolo preukázané, že žalovaná tento úver k dnešnému dňu preplatila nad rámec 432 eur, na ktorý by mal žalobca nárok. Konkrétne z výpisu z účtu je zrejmé, že zaplatila sumu 1 679,96 eur a ďalej z priamych úhrad z výpisu z účtu vyplýva, že zaplatila 15.05.2021 sumu a 15.06.2021 sumu 135 eur, čo predstavuje celkovo vyplatenú sumu okolo 2 000 eur.

Vzhľadom na tieto skutočnosti, keďže žalobca nepreukázal nárok na celú ním uvedenú sumu súd žalobu zamietol.

34. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

35. V danom prípade bola žaloba zamietnutá, teda možno konštatovať, že v konaní bola úspešná žalovaná, a preto v zmysle § 255 ods. 1 CSP jej prináleží nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške bude rozhodnuté samostatným uznesením vyššieho súdneho úradníka po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.